

TIEDOTE

Neljännes päijäthämäläisistä suhtautuu sote-uudistukseen myönteisesti – kunnilta ei lisää tehtäviä hyvinvointialueille eikä maakuntaan

Päijäthämäläisistä neljäsosa suhtautuu erittäin tai melko myönteisesti sote-uudistukseen (24 %), käy ilmi KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksesta. Noin kolmannes arvioi näkemyksensä olevan neutraali, ei myönteinen eikä kielteinen (34 %). Enemmän tai vähemmän kielteisesti asennoituu yli kolmannes (35 %). Päijäthämäläiset suhtautuvat sote-uudistukseen aavistuksen myönteisemmin kuin suomalaiset keskimäärin.

Vastaajat ottivat tutkimuksessa kantaa myös siihen, miten he uskovat palveluiden muuttuvan soten myötä. Tarkoituksena oli selvittää, minkälaisia vaikutuksia sote-uudistuksella oletetaan olevan toteutuessaan. Päijät-Hämeen asukkailla on pikemminkin pessimistinen kuin optimistinen näkemys sote-uudistuksen seuraamuksista.

Enemmän kuin kaksi viidestä arvioi sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden perustasolla hyvinvointialueella heikkenevän (44 %). Samansuuruinen joukko uskoo myös omien mahdollisuuksien saada yhdenvertaisia ja laadukkaita sosiaali- ja terveyspalveluja huonontuvan (43 %). Lisäksi enemmistö odottaa palveluiden tasavertaisuuden koko maan eri puolilla heikkenevän (54 %). Päijät-Hämeen asukkaiden näkemykset sote-uudistuksen seuraamuksista ovat lähellä koko maan väestön keskiarvoa. Hieman keskimäärää useampi uskoo, ettei mitään muutoksia nykyiseen tapahdu.

Päijäthämäläisistä lähes joka toinen epäilee, että soten seuraamuksena mahdollisuudet hillitä kustannusten kasvua heikkenevät (46 %). Tästä huolimatta hyvinvointialueiden toiminnan rahoittaminen vastaisuudessa hyvinvointialueverolla olisi vastenmielinen asia. Vain kuudesosa (17 %) kannattaa ja yli puolet (62 %) vastustaa hyvinvointialueveroa.

Taustaksi selvitettiin myös vastaajien omaa arviota sote-uudistuksen tiedon tasosta. Päijäthämäläisistä kolmannes (32 %) ilmoittaa, että he ovat erittäin tai melko hyvin perillä sote-uudistuksesta. Vajaa kolmannes uskoo tietämyksensä olevan heikkoa (31 %).

Päijäthämäläiset ovat haluttomia siirtämään lisää tehtäviä hyvinvointialueen vastuulle

Tutkimuksessa vastaajille esitettiin joukko sote-uudistuksen jälkeen kunnille jääviä tehtäviä. Heiltä kysyttiin, mitkä kaikki kunnille jäävistä tehtävistä ovat sellaisia, jotka tulisi myös siirtää maakunnan vastuulle.

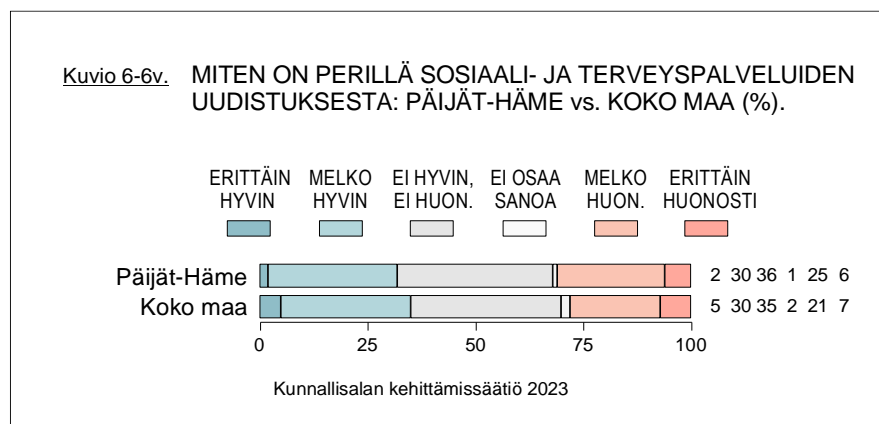
Tulosten mukaan ei löydy asioita, jotka enemmistö haluaisi vastaisuudessa siirtää kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle. Mielenpitoet hajoavat voimakkaasti. Eniten kannatusta saa elinkeinojen edistäminen (yritysten toimintaedellytykset, yritysneuvonta jne.), jonka reilu viidennes (22 %) olisi valmis luovuttamaan kuntaa tai kuntayhtymää suuremmille harteille. Vajaan kolmanneksen (30 %) mielestä mitään tehtäviä ei saa enää siirtää kunnilta pois ja neljännes (26 %) ei kyennyt ottamaan kantaa lainkaan.

Päijät-Hämeen asukkaat suhtautuvat kuntien tehtävien siirtämiseen hyvinvointialueiden vastuulle kutakuinkin samoin kuin väestö koko maassa keskimäärin. Mielenpitoet ovat muuttuneet vuodesta 2018 jonkin verran. Päijäthämäläiset ovat aiempaa haluttomampia siirtämään tehtäviä hyvinvointialueille.

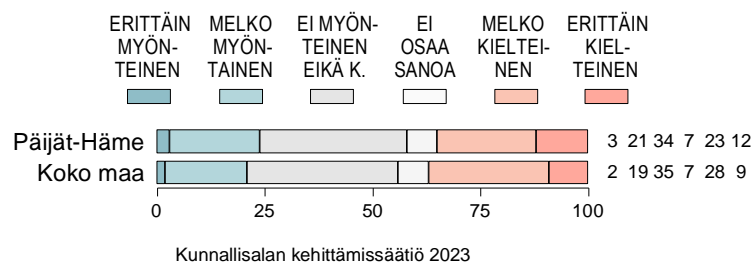
Tutkimuksen toteutus. KAKS- Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar Public. Tutkimusaineisto on koottu internetpaneelissa tammikuussa 2023. Haastatteluja tehtiin Päijät-Hämeessä 199. Vastajat edustavat maakunnan 18–79 vuotta täyttänyttä väestöä. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on Päijät-Hämeessä noin seitsemän prosenttiyksikköä suuntaansa.

Koko maan väestöä edustava vertailuaineisto sisältää 4.013 haastattelua. Vastajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttänyttä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Koko maata edustavassa aineistossa virhemarginaali on suurimmillaan yksi ja puoli prosenttiyksikköä suuntaansa.

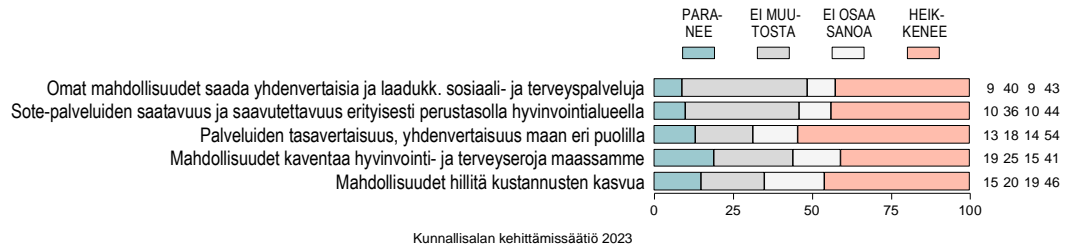
Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-570087.

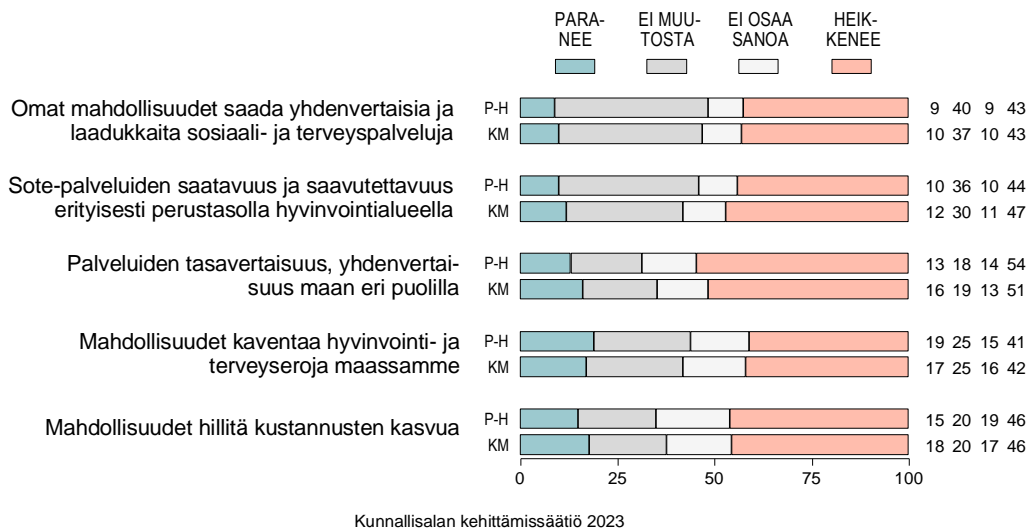
Kuvio 7-6v. MILLAINEN MIELIKUVA ITSELLÄ ON SOTE-UUDISTUKSESTA: PÄIJÄT-HÄME vs. KOKO MAA (%).

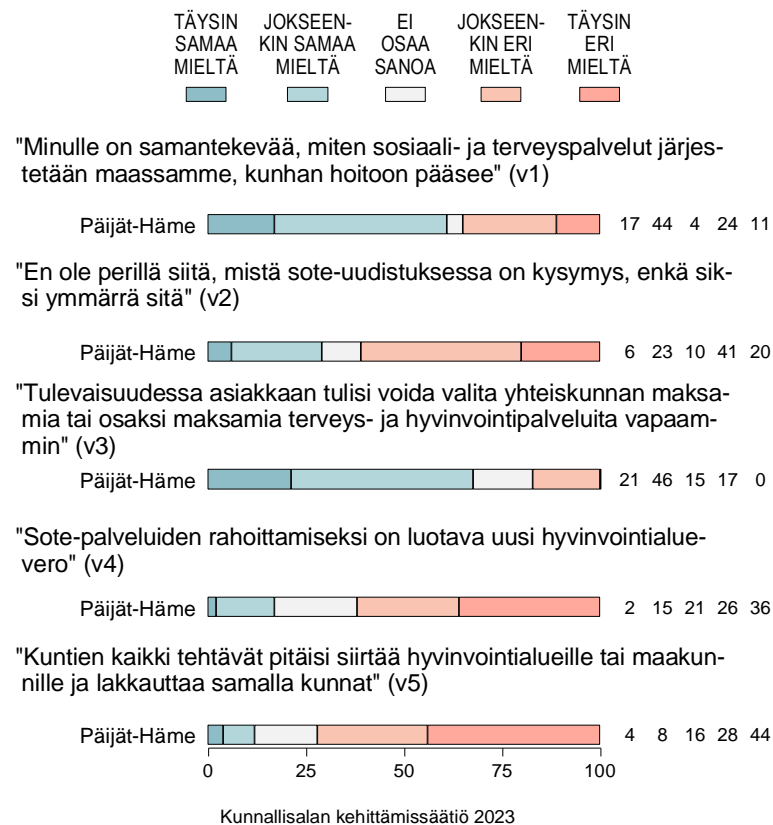
Kuvio 8-6. MITEN USKOO SEURAAVIEN ASIOIDEN MUUTTUVAN SOTE-UUDISTUKSEN SEURAUKSENA: PÄIJÄT-HÄME (%).

Kuvio 8-6v. MITEN USKOO SEURAAVIEN ASIOIDEN MUUTTUVAN SOTE-UUDISTUKSEN SEURAUKSENA: PÄIJÄT-HÄME (P-H) vs. KOKO MAA (KM, %).

Kuvio 9-6. SUHTAUTUMINEN SOTE-PALVELUJA KOSKEVIIN VÄITÄMIIN: PÄIJÄT-HÄME (%).

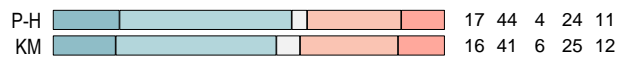

Kuvio 9-6v. SUHTAUTUMINEN SOTE-PALVELUJA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN: PÄIJÄT-HÄME (P-H) vs. KOKO MAA (KM, %).

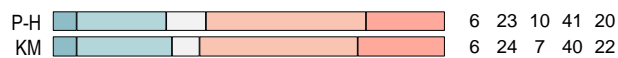
TÄYSIN SAMAA MIELTÄ JOKSEEN-KIN SAMAA MIELTÄ EI OSAA SANOA JOKSEEN-KIN ERI MIELTÄ TÄYSIN ERI MIELTÄ

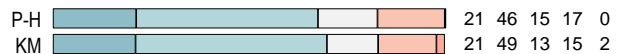
"Minulle on samantekevää, miten sosiaali- ja terveystalvet järjestetään maassamme, kunhan hoitoon pääsee" (v1)

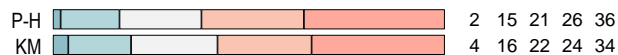
"En ole perillä siitä, mistä sote-uudistuksessa on kysymys, enkä siksi ymmärrä sitä" (v2)

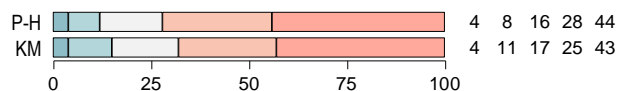
"Tulevaisuudessa asiakkaan tulisi voida valita yhteiskunnan maksamia tai osaksi maksamia terveys- ja hyvinvointipalveluita vapaammin" (v3)

"Sote-palveluiden rahoittamiseksi on luotava uusi hyvinvointialuevero" (v4)

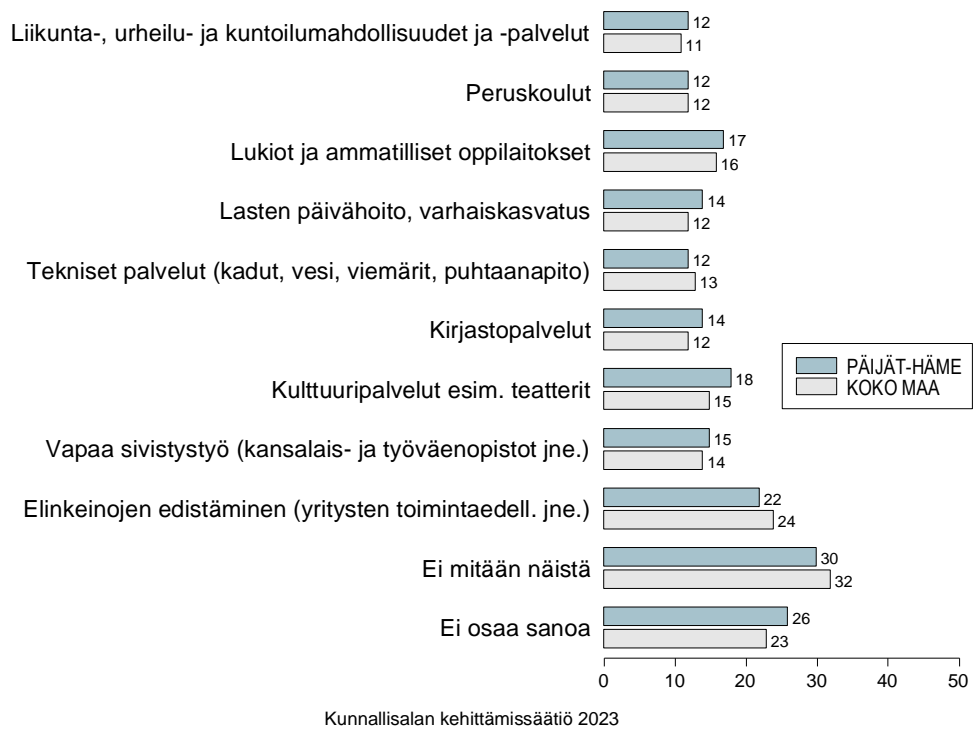

"Kuntien kaikki tehtävät pitäisi siirtää hyvinvointialueille tai maakunnille ja lakkauttaa samalla kunnat" (v5)

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 10-6v. MITKÄ TEHTÄVÄT TULISI MYÖS SIIRTÄÄ HYVINVOINTIALUEIDEN TAI MAAKUNTIEN VASTUULLE: PÄIJÄT-HÄME vs. KOKO MAA (%).

Kuvio 10-6t. MITKÄ TEHTÄVÄT TULISI MYÖS SIIRTÄÄ HYVINVOINTIALUEIDEN TAI
 MAAKUNTIEN VASTUULLE: PÄIJÄT-HÄME VUOSINA 2018 JA 2023 (%).

